

Nr 540

Av herr von Friesen m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 98, angående anordnande av en ny statlig vårdanstalt för alkoholmissbrukare m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 98 föreslås inrättandet av en ny vårdanstalt för alkoholmissbrukare. Beträffande chefskapet för denna anstalt har nykterhetsvårdsutredningens majoritet förordat det inom utredningen utarbetade s. k. alternativ I, som innebär att en läkare skall vara chef för anstalten. Kungl. Maj:t har dock frångått detta förslag, som understötts av åtskilliga remissinstanser, och förordat alternativ II med icke medicinskt chefskap.

Denna lösning är djupt att beklaga. För många, som arbetar inom alkoholistvården, hade det verkat som en ny giv på detta område, om man hade gett de medicinska synpunkterna, som med tiden tilldragit sig allt större uppmärksamhet när det gällt behandlingen, ett avgörande stöd. I stället föreslås en anstalt i stort sett av samma typ som hittillsvarande, om vilken det med fog kan sägas att behandlingsresultatet ter sig föga uppmuntrande. Som framhållits av ett par remissinstanser torde svårigheten att skaffa läkare — vilken bestämt departementschefen för alternativ II — vara minst lika stor när det gäller den nu förordade anordningen. Det skulle icke förvåna om kvalificerade krafter undandrager en verksamhet sin medverkan, när de medicinska synpunkterna icke blir utslagsgivande. Erfarenheterna från de anstalter, där det medicinska inslaget hittills varit relativt stort, vittnar om att läkarna tröttnat på att få sina synpunkter lämnade obeaktade av den ansvariga anstaltsledningen. Inte minst med hänsyn till urvalet av vårdpersonal, som ställer betydande krav på effektiv omskolning av den gamla remontdepåns befattningshavare, gör det nödvändigt med en medicinsk chef för anstalten. Att låta exempelvis av Sveriges fångvårdsmannaförbund infortrade uttalanden om behovet av »fast kontinuerlig ledning» bli avgörande för en anstalt, där de medicinska synpunkterna mer än som skett hittills skulle få komma till sin rätt, kan icke anses rimligt. Här rör det sig dock icke om förbrytare utan sjuka människor.

För oss synes det avgörande värdet, när det gäller en anstalt som denna, ligga däri, att man åtminstone gör ett allvarligt försök att få en medicinsk ledning och därigenom bryter med gammal slentrian och föråldrade vårdprinciper. Förtroendet för anstalten och därigenom möjligheten att varaktigt förbättra klientelet skulle väsentligen öka med en läkare som chef. Erfaren-

heterna från såväl öppen som sluten vård av alkoholskadade på läkarmottagningar, psykiatriska lasarettavdelningar eller mentalsjukhus talar bestämt för att när medicinska synpunkter får dominera blir behandlingsresultatet bättre.

Då det därför synes oss uppenbart att den lösning om vilken den viktigaste förberedande utredningens majoritet enat sig är den ur olika synpunkter lämpligaste, får vi i överensstämmelse med vad nykterhetsvårdsutredningen i sitt alternativ I föreslagit hemställa,

att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att i överensstämmelse med alternativ I fastställa personalförteckningen för statens vårdanstalt å Gudhem för alkoholmissbrukare.

Stockholm den 20 mars 1957

Bertil von Friesen

Brita Elmén

Johan Ö. Ågren

Einar Rimmerfors

Ruben Swedberg